

ВЪРХОВЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ
НА СЪЮЗА ПО ВЪПРОСИТЕ
НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ И
ПОЛИТИКАТА НА СИГУРНОСТ

Брюксел, 2.12.2020 г.
JOIN(2020) 22 final

**СЪВМЕСТНО СЪОБЩЕНИЕ ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ,
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ И СЪВЕТА**

Нова програма на ЕС и САЩ за глобална промяна

Нова програма на ЕС и САЩ за глобална промяна

1. Въведение

Отношенията между Европейския съюз и Съединените щати са уникални и се основават на **обща история, споделени ценности и споделени интереси**. Трансатлантическото партньорство се роди от обещанието за колективен мир, напредък и благоденствие. След Втората световна война планът „Маршал“ спомогна за възстановяването на европейските общности и икономики. Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО) гарантира колективната ни сигурност. Европа и САЩ помогнаха заедно за разработването и изграждането на основаната на правила многостранна система за справяне с глобалните предизвикателства. Трансатлантическите връзки са жизненоважен елемент в обществата, идентичностите, икономиките и личния живот на хората и от двете страни на Атлантическия океан.

И днес комбинираната ни мощ и влияние все още нямат равни в света. Тук живеят почти един милиард души и сме двата най-големи блока на напредналите демокрации. На нас се падат около една трета от БВП и търговията в света и 60 % от преките чуждестранни инвестиции. Гъстотата и отвореността на трансатлантическата търговия и инвестиции създават милиони работни места и оформят значителни части от световната икономика. Разполагаме с възможността да определяме правила и стандарти, които се възпроизвеждат в целия свят. Ние сме основните движещи сили на иновациите и основните центрове за научни изследвания в света, като разработваме технологии от 5G до ваксините.

Тази комбинирана мощ и влияние са абсолютно необходими за определянето на глобалното сътрудничество през 21-ви век — било то в областта на здравеопазването, сигурността, климата, търговията и технологиите или относно многостранния ред, основан на правила. Съвместният ни ангажимент е от съществено значение в свят, в който авторитарни сили се стремят да подкопаят демокрациите, агресивни участници се опитват да дестабилизируют региони и институции, а затворени икономики използват отвореността, от която зависят нашите общества.

С нарастването на значението на тази необходимост от сътрудничество трансатлантическото партньорство започва да изпитва нужда от поддръжка и обновяване. През последните години отношенията ни бяха подложени на изпитание от геополитически промени в силите, двустранни напрежения и отстъпление към едностранни политики.

С промяната на администрацията в САЩ, с придобиването от Европа на повече увереност и с необходимостта от изграждане на света след коронавируса, разполагаме със съдбовна възможност да разработим **нова трансатлантическа програма за глобално сътрудничество**, основана на общите ни ценности, интереси и влияние в световен мащаб. Това следва да бъде основата на нов световен алианс на единомислещи партньори. Това се случва в момент, когато са налице общи перспективи и приоритети във вътрешните и международните програми на новата администрация на САЩ и Европейския съюз.

Заемайки се с определянето на тази нова програма, не бива да търсим с носталгия световния ред от последните десетилетия или трансатлантическото партньорство на предишните поколения. САЩ и ЕС се промениха, както и динамиката на силите и геополитическите и технологичните реалности.

Не трябва да се поддаваме на капана на фалшивите дебати, които се опитват да противопоставят една по-силна Европа на едно по-силно трансатлантическо партньорство. **Обединеният, способен и самостоятелен ЕС е от полза за Европа, за трансатлантическото партньорство и за многостранната система** — те не се несъвместими, а напротив — взаимно се подсилват.

В този дух ЕС представя предложение за нова, ориентирана към бъдещето трансатлантическа програма за глобално сътрудничество, съсредоточена върху области, **в които интересите ни се сближават, колективното ни влияние може да бъде използвано най-добре и в които е необходимо глобално лидерство.**

Ръководните принципи на новата трансатлантическа програма

- *Трансатлантическото партньорство следва да работи за постигането на напредък по отношение на световните общи блага, като предоставя солидна основа за по-силни многостранни действия и институции. То ще помогне на всички партньори с подобни възгледи да се присъединят.*
- *ЕС и САЩ следва да преследват общи интереси и да използват колективната ни сила като лост за постигане на резултати по стратегическите ни приоритети.*
- *Винаги следва да търсим решения, които зачитат общите ни ценности на справедливост, откритост и конкуренция, включително когато съществуват двустранни различия.*

2. Съвместна работа за един по-здрав свят — COVID-19 и след това

В краткосрочен план не съществува по-голяма необходимост от глобално сътрудничество, отколкото справянето с вирус, който продължава да води до огромни лични, обществени и икономически последици и от двете страни на Атлантическия океан и по света. Споделена цел на човечеството е да се защити животът и поминъкът и да се отворят отново нашите икономики и общества възможно най-бързо.

Преодоляването на тази пандемия изисква лидерство и ЕС е движеща сила за световните ответни действия от самото начало. В сътрудничество със Световната здравна организация и гражданското общество Европейският съюз обедини 40 държави, за да се съберат над 16 милиарда евро за **разработването и справедливото разпределение на тестове, лечения и ваксини** чрез ускорителя за достъп до инструменти за борба с COVID-19 (ACT-A).

ЕС приканва САЩ да се присъединят към световните ответни действия и стълба им за ваксините — механизма COVAX. Целта е да се гарантира справедливото разпределение на безопасни ваксини между повече от 180 участващи държави — независимо от местоположението и от финансовите им възможности. Целта е до края на следващата година да се предоставят 2 милиарда дози с равен достъп за страните с ниски и средни доходи. **Участието и финансовият принос на САЩ в COVAX** ще бъдат силно послание, ще помогнат за преодоляване на недостига от финансиране и ще подобрят общите ни шансове за успех.

Като признават, че ваксинацията спасява човешки живот, ЕС и САЩ следва също така да обединят усилията си за изграждане на устойчиви, справедливи и **всеобхватни логистични мрежи** за разпространение на ваксини и медицински материали по света. Освен това ЕС призовава САЩ да се присъединят към **инициативата „Търговия и здравеопазване“** в рамките на Световната търговска организация (СТО), за да се улесни незабавно търговията с основни медицински стоки и здравни продукти.

В дългосрочен план ЕС и САЩ следва заедно да извлекат поуки от тази пандемия и да работят в по-тясно сътрудничество в областта на **превенцията, подготовеността и ответните действия**. Това може да включва подобряване на обмена на данни и знания, системи за ранно предупреждение и съставяне на резерв от ключово медицинско оборудване. Съответните ни агенции за лекарства, профилактика и контрол на заболяванията и биомедицински изследвания следва систематично да се координират, за да се гарантира съгласувана трансатлантическа позиция и информационен поток.

В този дух ЕС предлага съвместна работа за разработването на **наръчник** за готовност и ответни действия при **пандемия**. Това би могло да включва тясно съгласуване на плановете за готовност, протоколите при кризи и специално предназначения средства за справяне с бъдещи извънредни ситуации. Освен това ЕС е готов да работи със САЩ за **укрепване на Световната здравна организация**, както и за изготвяне и представяне на **съвместно предложение за реформа** с цел укрепването на независимостта, прозрачността, отчетността и ефективността на организацията.

Подобряването на готовността и реакцията при пандемия в световен мащаб ще бъде един от приоритетите за предвидената за следващата година световна среща на високо равнище на G-20 по въпросите на здравеопазването, организирана съвместно от министър-председателя Конте и председателя Фон дер Лайен в рамките на италианското председателство на G-20. ЕС приветства приноса на САЩ в подготовката на срещата на високо равнище.

Първи стъпки:

- *ЕС и САЩ следва да осигурят финансиране за разработването и справедливото разпределение в световен план на ваксини, тестове и лечения, като се започне от присъединяването и приноса към инициативите АСТ-А и COVAX.*

- *Разработване на **наръчник за готовност и ответни действия при пандемия** и засилване на сътрудничеството и обмена на данни между съответните ни агенции.*
- *Съвместна работа за **улесняване на търговията с основни медицински стоки**, като се започне от присъединяването към инициативата „Търговия и здравеопазване“ в рамките на СТО.*
- *Съвместна работа за **укрепване на Световната здравна организация** и разработване и представяне на съвместно предложение за реформа.*

3. Съвместна работа за опазване на нашата планета и за просперитет

Изменението на климата и загубата на биологично разнообразие са основните предизвикателства на нашето време. Те изискват системни промени в икономиките ни и глобално сътрудничество от двете страни на Атлантическия океан и в света. ЕС сочи пътя с Европейския зелен пакт. Това е новата ни стратегия за растеж, насочена към намаляване на емисиите, като същевременно се създават работни места. Тя обхваща всички аспекти: от начина, по който произвеждаме и консумираме, ядем и се отопляваме, до начина, по който работим и пътуваме.

Нашата водеща цел е до 2050 г. да станем първият неутрален по отношение на климата континент в света. От Южна Корея до Южна Африка, Китай и Япония много държави по света вече се ангажират с бъдеще на нулеви нетни емисии. Подобен ангажимент от страна на САЩ би означавал, че са обхванати около две трети от световната икономика и повече от половината от световните емисии.

В този дух ЕС горещо приветства ангажимента на новоизбрания президент Байдън да се присъедини отново към Парижкото споразумение и да определи амбициозен актуализиран принос в рамките на Парижкото споразумение. **Един общ трансатлантически ангажимент за курс за нулеви нетни емисии до 2050 г.** би превърнал неутралността по отношение на климата в нов световен еталон в навечерието на COP26, следващата конференция на ООН по изменението на климата, която ще се проведе в Глазгоу през следващата година.

Заедно с партньорите ни ЕС и САЩ могат да поведат света към екологосъобразна, кръгова, конкурентоспособна и приобщаваща икономика. Това ще изисква инвестиции, иновации и правилни ценови сигнали. Ето защо следва да работим в тясно сътрудничество в областта на търговията с емисии, ценообразуването на въглеродните емисии и данъчното облагане. По-специално, предстоящият **механизъм на ЕС за корекция на въглеродните емисии на границите**, съвместим със СТО, за да се избегне изместването на въглеродни емисии, може да бъде възможност за съвместна работа за определяне на световен модел за такива мерки.

Това би могло да бъде част от по-широка **трансатлантическа програма за „зелена“ търговия**, която Комисията предлага да стартира в средата на 2021 г. и която би могла също така да бъде отправна точка за съвместно разработване на инициатива в областта на търговията и климата в рамките на СТО.

Европа също така играе водеща роля по отношение на устойчивото финансиране на екологичния преход и се стреми 30 % от плана ѝ за възстановяване, NextGenerationEU, да бъдат финансирани чрез „зелени“ облигации. Всички ние обаче ще трябва да направим повече, за да се посрещнат нуждите от инвестиции. Като основни финансови центрове и регулатори ЕС и САЩ са в най-добра позиция да ръководят тази дейност. **Трансатлантическото сътрудничество при разработването на регулаторна рамка за устойчиво финансиране** би помогнало в голяма степен на частния сектор да знае какво се счита за „зелена“ инвестиция — до голяма степен в същия дух като таксономията на ЕС.

Това частно финансиране ще бъде от съществено значение, за да се инвестира в правилните технологии и да се даде стартово преимущество на новаторите и предприятията ни. ЕС и САЩ следва да се възползват от опита си и експертните си познания чрез нов **алианс на зелените технологии**, за да създадат водещи пазари и да си сътрудничат в областта на чистите и кръгови технологии, като например възобновяеми енергийни източници, съхраняване на енергия на равнището на електроенергийната мрежа, батерии, чист водород и улавяне, съхранение и използване на въглерод. Това ще допълни работата, извършена от Енергийния съвет ЕС — САЩ, ще осигури благоприятна почва за трансатлантически инвестиции и ще подкрепи държавите партньори да изпълнят собствените си ангажименти в областта на климата.

Трябва също така да съсредоточим работата си върху опазването на природата и околната среда в по-общ план. Натискът върху природата и дивата флора и фауна заплашва икономическото развитие на света и застрашава продоволствената сигурност. Този натиск ще увеличи вероятността от появата на бъдещи инфекциозни болести и пандемии, които ще бъдат по-опасни. Следващата **конференция на ООН за биологичното разнообразие — COP15** — която ще се проведе в Кунмин, Китай — ще бъде също толкова важна за природата, колкото и COP21 за климата.

ЕС насърчава САЩ да се присъединят към Конвенцията за биологичното разнообразие, а ЕС и САЩ следва да работят заедно, за да се гарантира постигането на амбициозно споразумение за **опазването на 30 % от световната земна площ и 30 % от световната морска площ**. Ясното сближаване на ангажиментите на ЕС и САЩ ще бъде от ключово значение за постигането на глобален консенсус по тази цел.

ЕС и САЩ следва също така да си партнират, за да **поведат борбата срещу обезлесяването в света**, като ограничават производството и потреблението на продукти, които водят до обезлесяване. Това би могло да бъде част от новата програма за „зелена“ търговия и да послужи за размисъл как можем да работим заедно за възстановяване на природата и повторното залесяване както у дома, така и по света.

В същия дух трябва да направим повече, за да защитим нашите океани като естествени доставчици на кислород и регулатори на климата. ЕС е начело на усилията за разработване на по-силна глобална рамка за справяне с морските отпадъци и със замърсяването на морската среда с пластмасови отпадъци. Предвид риска от това към

2050 г. в океаните да има повече пластмаса, отколкото риба, е спешно необходим **световен договор за пластмасите** и ЕС ще прикани САЩ да се присъединят към усилията му преди следващата асамблея на ООН по околната среда.

Освен това ЕС ще предложи да работи със САЩ, за да се постигне споразумение за определяне на **морски защитени зони в Южния океан**, което би било един от най-големите актове за опазване на природата в историята.

Зелената революция трябва да бъде двигател на социалния, икономическия и технологичния напредък по света. В този контекст от съществено значение ще бъде значителният принос на ЕС и САЩ за ангажимента на развитите страни да мобилизират съвместно 100 милиарда щатски долара годишно до 2020 г. за действия в областта на климата в развиващия се свят. Чрез съвместната ни подкрепа трябва да помогнем на развиващите се страни да постигнат напредък въз основа на най-новите научни открития и най-добрите налични технологии.

Първи стъпки:

- *Координиране на позициите и ръководене на усилията за **амбициозни глобални споразумения** на знаковите срещи на високо равнище на ООН по въпросите на климата и биологичното разнообразие през следващата година, като се започне със съвместен ангажимент за нулеви нетни емисии до 2050 г.*
- *Предложение за нова трансатлантическа **програма за „зелена“ търговия**, която да включва инициатива в областта на търговията и климата в рамките на СТО и мерки за избягване на изместването на **въглеродни емисии**.*
- *Създаване на трансатлантически **алианс на зелените технологии**, за да се гарантира по-тясно сътрудничество за разработване на чисти и кръгови технологии и създаване на водещи пазари.*
- *Съвместно разработване на **глобална регулаторна рамка за финансиране за устойчиво развитие**, като се извлекат поуки от опита с таксономията на ЕС.*
- *Общи усилия за водене на **борбата срещу обезлесяването** и за засилване на **опазването на океаните** — като се започне със съвместни усилия за договаряне на **световен договор за пластмасите** и за определяне на морски защитени зони в Южния океан.*

4. Съвместна работа за развитие на технологиите, търговията и стандартите

На Европа и Съединените щати се пада около една трета от световната търговия и стандартите, които определяме, достигат до всички краища на света. **Споделените ни ценности на човешкото достойнство, индивидуалните права и демократичните принципи** ни превръщат в естествени партньори, за да се възползваме от бързите технологични промени и да се справим с предизвикателствата на съперническите ни системи за цифрово управление. Това ни дава безпрецедентна възможност да създадем **съвместна програма на ЕС и САЩ в областта на технологиите**.

Това отразява **нарастващото сближаване на възгледите относно управлението на технологиите** между Европа и САЩ и факта, че сме изправени пред общи предизвикателства при управлението на цифровия преход на нашите икономики и общества. Сред тях са критичната инфраструктура, като например 5G, 6G или активите за осигуряване на киберсигурност, които са от съществено значение за нашата сигурност, суверенитет и просперитет, но също така и данните, технологиите и ролята на онлайн платформите.

В този дух ЕС и САЩ трябва да **обединят силите си като съюзници в тази област, за да оформят технологиите, тяхното използване и регулаторната им среда**. Като използва комбинираното си влияние, трансатлантическото пространство на технологиите следва да бъде стълбът на по-широка коалиция от демокрации със сходни възгледи с обща визия за управлението на технологиите и споделен ангажимент за защитата на тази визия. За да постигне това, ЕС трябва да запази курса си по отношение на собствените си технологични цели и амбиции като част от цифровото десетилетие на Европа.

Освен това ЕС ще предложи на САЩ, основавайки се на технологичното лидерство на Европа, да се стремят към изграждането на сигурна 5G инфраструктура в целия свят и да започнат диалог относно 6G. Това следва да бъде част от по-широко сътрудничество в областта на **сигурността на цифровата верига на доставки**, осъществявано чрез обективни основания на риска оценки.

ЕС и САЩ също имат общ интерес да си сътрудничат за изграждането на капацитет в областта на **киберсигурността**, ситуационната осведоменост и обмена на информация. Тази координация би могла да включва и евентуални ограничителни мерки срещу предполагаеми нападатели от трети държави.

Успоредно с това трябва да започнем да работим заедно в областта на изкуствения интелект (ИИ) — въз основа на споделеното ни убеждение в ориентиран към човека подход и да решаваме въпроси като лицевото разпознаване. В този дух ЕС ще предложи да се започне работа по **трансатлантическо споразумение за ИИ**, за да се изготви план за регионални и глобални стандарти, съобразени с ценностите ни.

Трябва също така открито да обсъдим различните възгледи относно управлението на данните и да видим как тези различия могат да бъдат преодоляни конструктивно. ЕС и САЩ следва да засилят сътрудничеството си на двустранно и многостранно равнище, за да насърчат регулаторното сближаване и да **улеснят свободното движение на данни, основано на доверие**, въз основа на високи стандарти и гаранции.

Необходимостта от глобално сътрудничество в областта на технологиите е свързана с нещо повече от хардуера или софтуера. Става въпрос и за **нашите ценности, общества и демокрации**. От двете страни на Атлантическия океан се оформя все по-широк консенсус, че онлайн платформите и големите технологични предприятия създават проблеми, които застрашават обществата и демокрациите ни, по-специално чрез вредно пазарно поведение, незаконно съдържание или разпространение въз основа на алгоритми на изказвания, подбуждащи към омраза, и дезинформация.

В този дух ЕС ще предложи нов **трансатлантически диалог относно отговорността на онлайн платформите**, чрез който ще бъде определен планът за други демокрации, изправени пред същите предизвикателства. Следва също така да работим в по-тясно сътрудничество за по-нататъшно укрепване на **сътрудничеството между компетентните органи за прилагане на антиръстовото законодателство на цифровите пазари**.

По същия начин **справедливото данъчно облагане в цифровата икономика** изисква новаторски решения от двете страни на Атлантическия океан. За да се създаде справедлива и модерна икономика, която осигурява основано на пазара възнаграждение за най-добрите новаторски идеи, ЕС и САЩ следва решително да се ангажират със своевременното приключване на дискусиите за глобално решение в контекста на ОИСП и Г-20.

Освен технологиите, ЕС и САЩ следва да подновят ангажимента си за **укрепване на отворената и справедлива търговия**, за да се подобрят равните условия на конкуренция чрез определяне на високи стандарти, повишаване на устойчивостта на критичните вериги на доставки и справяне с предизвикателствата на протекционизма и едностранния подход.

Това започва със **съвместно лидерство в реформирането на СТО**, така че организацията да може да бъде пригодена за икономиката на 21-ви век и да отговаря на сегашните реалности, да насърчава устойчивостта и равните условия на конкуренция. Като първа стъпка следва да финализираме назначаването на нов генерален директор и да проучим как да възстановим основната функция за уреждане на спорове, като реформираме Апелативния орган. Следва да се активизира тристранната работа между ЕС и САЩ и Япония, за да се изготвят предложения по въпроси, свързани с равните условия на конкуренция. Следва също така да работим заедно за постигане на напредък в преговорите в рамките на СТО в областта на електронната търговия.

Успоредно с това следва да улесним **двустранната си търговия и да задълбочим сътрудничеството си в областта на регулирането и стандартите**. Тъй като митата намаляват в световен мащаб, достъпът до пазарите се определя от налагането и спазването на стандартите и разпоредбите. Въпреки че все още сме най-влиятелните регулатори, и ЕС, и САЩ са изправени пред нарастваща конкуренция в областта на стандартите от страна на участници от трети държави. Когато и двете страни сме на едно мнение, светът обикновено се съобразява с нас. Ето защо трябва да подновим предложенията за сътрудничество в областта на стандартите между ЕС и САЩ и **да възобновим преговорите за оценяване на съответствието**. Когато е възможно, ЕС и САЩ следва систематично да съгласуват позициите си в рамките на международните органи за определяне на стандарти.

ЕС предлага да се създаде нов **Съвет по търговия и технологии ЕС-САЩ**. Целта ще бъде съвместно да се увеличат максимално възможностите за пазарно ориентирано трансатлантическо сътрудничество, да се укрепят водещите ни позиции в областта на технологиите и промишлеността и да се разширят двустранната търговия и инвестициите.

Съветът ще се съсредоточи върху намаляването на пречките пред търговията, разработването на съвместими стандарти и регулаторни подходи за новите технологии, гарантирането на сигурността на критичната верига на доставки, задълбочаването на сътрудничеството в областта на научните изследвания и насърчаването на иновациите и лоялната конкуренция.

Като част от това следва да се постави нов **общ акцент върху защитата на критичните технологии**. Нуждаем се от по-тясно сътрудничество по въпроси като скрининга на инвестициите, правата върху интелектуалната собственост, принудителния трансфер на технологии и контрола върху износа.

Същевременно трябва да работим в тясно сътрудничество и за разрешаване на **двустранните търговски проблеми**, които отслабват стратегическото ни партньорство. Трябва да работим за намирането на бързи решения, **като се съсредоточим върху договорените резултати**, като същевременно признаваме различните подходи. Това включва продължаващите усилия за разрешаване на спора между Boeing и Airbus, както и отмяната на необоснованите ограничения по раздел 232 или други едностранни решения.

Първи стъпки:

- *ЕС и САЩ трябва да работят в тясно сътрудничество за **разрешаване на двустранните търговски проблеми** чрез договорени решения и да водят усилията за реформа на СТО.*
- *Създаване на нов **Съвет по търговия и технологии ЕС-САЩ** с цел подпомагане, улесняване на търговията, разработване на съвместими стандарти и насърчаване на иновациите.*
- *ЕС и САЩ следва да започнат **трансатлантически диалог относно отговорността на онлайн платформите и големите технологични предприятия**, като започнат да работят заедно за намиране на глобални решения за справедливо данъчно облагане и нарушения на пазара в областта на цифровата икономика.*
- *Разработване на общ трансатлантически подход за **защита на критичните технологии** в светлината на глобалните икономически проблеми и опасенията във връзка със сигурността, като се започне с дискусии относно 5G.*
- *Работа по **споразумение за ИИ** и засилване на сътрудничеството за улесняване на **свободното движение на данни, основано на доверие**.*
- *Подновяване на сътрудничеството в областта на **регулирането и стандартите**, като се започне от възобновяването на преговорите за оценяване на съответствието и съгласуването на позициите в международните органи.*

5. Съвместна работа за един по-сигурен, по-проспериращ и по-демократичен свят

ЕС и САЩ имат общ основен интерес от **укрепването на демокрацията по света**. Приветстваме предложението на новоизбрания президент Байдън за среща на върха за демокрация в момент, когато пандемията оказва още по-голям натиск върху демокрацията, свободите и ценностите.

ЕС е готов да изиграе пълноценно своята роля на **срещата на върха за демокрация**, като изпълнява неотдавнашния си план за действие относно демокрацията и правата на човека в ЕС и като работи със САЩ и международните партньори за поемане на допълнителни ангажименти за борба с корупцията, авторитаризма и нарушенията на правата на човека по света. Това на свой ред следва да допринесе за укрепването на многостранната система — истински стълб за международната общност.

ЕС и САЩ вече започнаха съвместна работа по възстановяването в световен мащаб в рамките на ООН, Г-7 и Г-20. Трябва да покажем съвместно лидерство, за да подкрепяме другите по пътя им към устойчиво възстановяване, включително чрез **преструктуриране на дълга**, и да градим, като се основаваме на солидните ни резултати в сътрудничеството в областта на хуманитарната помощ. ЕС и САЩ следва да продължат да подкрепят и ускоряват изпълнението на **Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие** като въпрос от общ приоритет.

Като част от усилията за възстановяване в световен мащаб ЕС и САЩ следва да работят заедно за **съвместно насърчаване и защита на правата на работниците**. ЕС ще предложи да се засили трансатлантическото сътрудничество, за да се насърчава придържането в световен мащаб към съответните конвенции на Международната организация на труда.

По-тясното партньорство в различни геополитически области ще бъде също от решаващо значение за подкрепата на демократичните ценности в света, както и за глобалната и регионалната стабилност, просперитета и разрешаването на конфликти.

За ЕС **Китай** е партньор в преговорите за сътрудничество, икономически конкурент и системен съперник. Подходът, изложен в стратегическите перспективи на ЕС и Китай, предоставя солидна пътна карта за защита на общите ни интереси и ценности. В качеството си на отворени демократични общества и пазарни икономики ЕС и САЩ са на едно мнение относно стратегическото предизвикателство, което представлява нарастващата международна амбиция на Китай, въпреки че позициите ни не винаги съвпадат относно най-добрия начин за справяне с това. Новият диалог между ЕС и САЩ относно Китай ще осигури ключов механизъм за отстояване на нашите интереси и за справяне с различията ни.

По-силният акцент на ЕС върху предизвикателствата и възможностите в **региона на Индийския и Тихия океан** ще спомогне за задълбочаване на сътрудничеството с единомислещи партньори в региона. От съществено значение ще бъде да работим в тясно сътрудничество със САЩ за съгласуване на стратегическите ни цели и за подкрепа на демократичния напредък в Азия.

ЕС се насочва върху задълбочаването на съюза си с **Африка** като равноправни партньори. ЕС продължава да бъде основният чуждестранен партньор в областта на инвестициите, търговията, развитието, хуманитарната помощ и сигурността. Много може да се постигне чрез по-тясно трансатлантическо сътрудничество за утвърждаване на демокрацията и правата на човека, регионалната интеграция и сигурност и устойчивото развитие на континента.

ЕС и САЩ споделят също стратегически интерес от **стабилен и сигурен Близък изток, Северна Африка и Сахел**. Това означава обединяване на силите за справяне с регионалните конфликти, съревнованието за надмощие и разрушителното поведение на външни участници в тези региони.

Следва да работим в тясно сътрудничество, за да определим условията за значим политически напредък в блискоизточния мирен процес, по-специално като работим заедно в набрала нови сили Блискоизточна четворка. ЕС ще продължи да работи по въпросите на сигурността в **Персийския залив**, като подкрепя намаляването на напрежението и създава условия за изграждане на доверие и за приобщаваща архитектура за сигурност. Постигането на стабилност в Ирак и прекратяването на конфликтите в Сирия и Йемен следва да останат в центъра на трансатлантическото сътрудничество.

В **Либия** ЕС се ангажира да увеличи съвместните си усилия в подкрепа на водено от Либия решение с подкрепата на силно лидерство от страна на ООН. По-нататъшното сътрудничество между ЕС и САЩ за насърчаване на стабилността и развитието в **региона на Сахел** ще допринесе за цялостната сигурност в Африка и Европа.

ЕС и САЩ трябва отново да обединят силите си, за да запазят Съвместния всеобхватен план за действие или **споразумението за ядрената програма на Иран**, одобрено от Съвета за сигурност на ООН през 2015 г¹. Той е основен стълб на глобалната архитектура за неразпространение на ядрено оръжие и трябва да работим заедно, за да продължим достигнатото чрез него.

ЕС и САЩ инвестираха значително в стабилен и мирен **Афганистан** и трябва да гарантират запазването на ползите, постигнати от афганистанците през последните години, в подкрепа на провеждането и резултатите от вътрешноафганистанския мирен процес.

Трансатлантическото сътрудничество относно **Русия** ще продължи да бъде от ключово значение, по-специално по отношение на спазването на международното право. Това включва защита на териториалната цялост и енергийната сигурност на нашите източни партньори. **Украйна** е приоритетен партньор, като при това подкрепата на САЩ е от жизненоважно значение за насърчаване на сигурността заедно с амбициозна програма за реформи. В **Беларус** сме готови да засилим подкрепата си за мирен демократичен преход.

---

¹ Резолюция 2231 на Съвета за сигурност (2015 г.)

Европа предостави перспектива за присъединяване към ЕС на Западните Балкани. Продължаването на партньорството между ЕС и САЩ и тясната координация в **Западните Балкани** са от съществено значение, по-специално във връзка с водения със съдействието на ЕС диалог между Белград и Прищина. Трябва да работим заедно, за да подкрепяме помирението, да подобряваме управлението и да насърчаваме ключовите реформи.

ЕС и САЩ споделят стратегически интерес от стабилно и сигурно Източно Средиземноморие. Следва да се стремим към координиран подход в отношенията си с **Турция**, включително като се справим с текущите предизвикателства.

Важно е да се работи с **Латинска Америка и Карибския регион** като жизненоважни съюзници на международните форуми. Като част от това следва също така да продължим да координираме възгледите и позициите си относно Венесуела.

Заедно трябва да използваме пълноценно всички налични инструменти. За тази цел ще се стремим да **подобрим координацията при използването на санкции**, включително при преследването на общи цели, като същевременно избягваме нежелани последици за европейските и американските икономически интереси и едностранното използване на извънтериториални санкции.

***

Европа и САЩ са изправени пред нарастващ брой сериозни транснационални заплахи — от хибридни и военни заплахи, насилствен екстремизъм и световен тероризъм до разпространението на оръжия за масово унищожение. През последните години ЕС постигна безпрецедентен напредък в **сътрудничеството в областта на сигурността и отбраната** с ключови инициативи за справяне с недостига на способности, като същевременно стимулира разходите за отбрана и споделянето на тежестта.

ЕС и САЩ следва да потвърдят съвместния си ангажимент за **трансатлантическата и международната сигурност**. Засилването на ролята на ЕС в областта на отбраната, включително чрез подпомагане на инвестициите в развитието на способностите, ще бъде от полза за НАТО и трансатлантическото сътрудничество. ЕС е готов да изпълни отговорностите си, да засили стратегическата си автономност и да гарантира по-добро споделяне на тежестта. Приоритетите на ЕС и НАТО по отношение на способностите следва да бъдат до голяма степен съгласувани.

За да се постави в рамки сътрудничеството ни, следва да се установи **структуриран диалог в областта на сигурността и отбраната между ЕС и САЩ**, като се възприеме всеобхватен подход към сигурността, основан на обща стратегическа визия. Това следва да включва обмен на възможности за трансатлантическо сътрудничество в контекста на съответните инициативи за сигурност и отбрана, управлението на кризи, военните операции и двустранните въпроси на сигурността. В този контекст ЕС и САЩ следва да работят за значително подобряване и увеличаване на **обмена на информация**. Успоредно с това ЕС и САЩ следва да работят заедно за насърчаване на **амбициозна международна програма за контрол върху оръжията и разоръжаване**.

Първи стъпки:

- *ЕС е готов да участва пълноценно в срещата на върха за демокрация, предложена от новоизбрания президент Байдън, на която да се поемат съвместни ангажimenti за борба с възхода на авторитаризма, нарушенията на правата на човека и корупцията.*
- *Координиране на отговорите на общите предизвикателства с цел **насърчаване на регионалната и глобалната стабилност**, като се започне от укрепването на политиките в държавите от Източното партньорство и Средиземноморието.*
- *Укрепване на съвместния ни ангажмент за трансатлантическа и международна сигурност, като се започне със създаването на нов **диалог в областта на сигурността и отбраната между ЕС и САЩ**.*
- *ЕС и САЩ следва да обединят усилията си за **укрепване на многостранната система** въз основа на общите ни ценности.*

7. Заключение

Комисията и върховният представител приканват Европейския съвет да одобри този план и предложиха първи стъпки като пътна карта за нова трансатлантическа програма за глобално сътрудничество. Комисията и върховният представител/заместник-председател ще работят в тясно сътрудничество с Европейския парламент и Съвета за изпълнението ѝ.

Среща на върха ЕС-САЩ през първата половина на 2021 г. следва да постави началото на тази амбициозна и конкретна програма. Това ще даде ясен сигнал за подновено глобалното лидерство и ангажираност на двама самостоятелни, абсолютно необходими партньори и съюзници.

Когато трансатлантическото партньорство е силно, тогава и всеки от партньорите — ЕС и САЩ — също става по-силен. Време е да се възобнови връзката ни чрез нова програма за трансатлантическо и глобално сътрудничество за днешния свят.